

kosten ervan; zoo uit het testament van Christiaen Pieterszn. Prins, raedt en vroetschap deser stede Rotterdam, en Annitgen Jan Kyvitsdr., sijne huysvrouwe, wier kinderen: Pieter Christiaenszn. Prins en Maria Prins Christiaensdr. „hebben genooten en geprofiteert uuyt haer comp. goederen, elcx respective de somme van f 9000 tot henl. resp. huwelixgoet, boven alle kosten van cleedinge, maeltyt, morgengiften, juweelen en andere kosten van der bruyloft, die zij comp. voor deselve haere kinderen hebben betaelt”.

Als dan het huwelijk gesloten zal worden, soms „tot vermeerderinge der vruntschap” tusschen de comparanten, gaan bruid en bruidegom over tot het maken van hun *huwelijksche voorwaarden*. Velen wachten er ook mede tot na de voltrekking, zooals bijv. Galeyn Blaeuvoet, coopman, die „tot noch toe uuyt simpelheyt genegligeert (had) huwelixse voorwaarden te maecken voor de solempnisatie van zijn houwelijk met Cornelia Spiering en 't nochtans doet deur aendringen ende tot ontlastinge van zijn conscientie”.

Uit de huwelijksche voorwaarden leeren we vrijwel hetzelfde deel van het particuliere leven der comparanten kennen als uit de testamenten. Ook hieruit zien we, dat hertrouwen schering en inslag is en trots Gerard van Wassenaer, die in zijn „Practijk Notariael” een tweede huwelijk van een weduwe meer toegelaten dan loffelijk en prijselijk oordeelt (cap. XVI. pag. 53), komen weduwnaren en weduwen minstens evenveel, zoo niet meer voor als jonggezellen en jongedochters.

Meestal vergezellen de „naeste bluetvrienden” het bruidspaar ter assistentie, zoodat hun tegenwoordigheid ons op de hoogte stelt van de familiebetrekkingen, wanneer dit niet al gebeurt door den inhoud van de acte. Als iets merkwaardigs trof mij in deze opgave, hoe vaak de schoon-